

**PROGRAMA DE DONES
AMB INICIATIVA**

PROGRAMA DE DONES AMB INICIATIVA

Situació actual

A ICV considerem que el nostre objectiu és arribar a una societat sense desigualtats, basada en l'equitat de dones i homes, on tothom tingui les mateixes oportunitats per accedir i exercir el control efectiu de drets, poder i recursos. Pensem que cal una **reconstrucció social de les relacions de gènere, per mitjà de la consecució de l'autonomia i la ciutadania plena de les dones** (de reconeixement, econòmica, política i socialment). Per poder assolir aquests objectius **ens calen polítiques actives d'equitat de gènere que provoquin un canvi de valors** i que la consecució de la igualtat real sigui un eix estratègic dels poders públics.

La situació de crisi en la que ens trobem, no tan sols a nivell econòmic, sinó també social, **està afectant de manera més cruenta als col·lectius més vulnerables**. Les dones històricament patim situacions de desigualtat i discriminació respecte dels homes i, en un escenari com l'actual, aquestes augmenten. És per això que els poders públics han d'estar especialment alerta per detectar aquestes situacions i per seguir en la lluita per l'equitat a la nostra societat.

Les polítiques i accions per assolir la igualtat real no són un accessori, ni un luxe del qual es pot prescindir quan es considera que s'ha de reduir despesa. Hem vist com el govern de PSOE feia bandera de la lluita per la igualtat, explicant la importància que aquestes tenen per aconseguir una societat justa i avançada socialment, per després veure com la convertia en una política d'aparador, eliminant el Ministeri d'Igualtat i claudicant davant la dreta, qui consideren que les polítiques d'equitat de gènere no són necessàries. Més enllà encara, estem veient com el PP, aliada dels poders més ultraconservadors i intolerants, proposa una veritable involució en els drets de les dones i en l'equitat de gènere, com la proposta del seu programa de derogar la Llei d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs, una conquesta feminista a la que no podem renunciar.

A aquesta ideologia s'hi està sumant **la pèrdua de drets de les classes treballadores i les retallades de l'Estat de benestar que repercuteixen especialment en les dones**, ja que són les que suporten el pes dels treballs de cura i domèstics, amb un pobríssim recolzament públic (Espanya està a la cua d'Europa en despesa social), el que comporta seguir amb una sobrecàrrega de feina i una participació en el mercat de treball precària i amb desigualtats flagrants, amb menys drets socials i econòmics per a les dones.

Les mesures que s'han recollit en **la reforma laboral** que ha fet l'actual govern del PSOE (amb el vot del PSC) **perjudiquen greument a les dones, perpetuant la nostra situació de precarietat, i en molt casos explotació, en el mercat laboral**. Tenim majors taxes d'atur estructural i de llarga durada, acumulem la

immensa majoria dels contractes a temps parcial (el 80% de tots els contractes d'aquest tipus els signen dones) i major nombre de contractes temporals.

Les feines on hi ha una àmplia presència de dones (treballs feminitzats) estan pitjor pagades i més devaluades socialment. Així que aquesta reforma laboral, que no crea ocupació, però, en canvi provoca que l'acomiadament sigui més fàcil i barat, no millora la qualitat del nostre mercat laboral, ja que no adopta cap mesura contra la temporalitat, no es persegueix l'encadenament de contractes temporals i no es milloren els contractes a temps parcials, alhora que incentiva la desaparició dels contractes indefinits actuals, donant més poder als empresaris pel que fa als acomiadaments i la no aplicació dels convenis col·lectius, en perjudici dels treballadors, i sobretot, de les treballadores.

La reforma de pensions també tindrà un fort impacte negatiu en la vida de milers de dones, ja que les trajectòries laborals femenines tenen més "llacunes de cotització" pels períodes que les dones dediquen a la cura de familiars ascendents, descendents i/o dependents. Les dones cotitzem menys temps i amb salaris més baixos, per tant percebem menys pensió que els homes. D'altra banda, un 82% de les persones que tenen pensions no contributives, de quantia baixíssima, són dones. El sistema capitalista imperant empeny les dones al treball domèstic i de cura, als treballs precaris, a l'economia submergida o a l'exclusió social.

Balanç de la legislatura

La situació de les dones espanyoles, que en les últimes dècades anava millorant més o menys ràpidament, i que va fer un salt endavant en els primers anys del govern de Zapatero, ara, en l'actual legislatura, ha patit un important retrocés. Malgrat en els últims anys s'han aprovat lleis com la *Llei per la Igualtat Efectiva entre Homes i Dones* o com la de la *Interrupció Voluntària de l'Embaràs*, també s'han pres mesures que han estat negatives per als drets de les dones i per a l'equitat de gènere. Entre aquestes, hi destaca la decisió de suprimir el *Ministeri d'Igualtat*, donant un clar missatge de ser la primera cosa prescindible i, a la vegada, errar en la integració d'aquest al *Ministeri d'Assumptes Socials*, contràriament a la gran lluita feminista de desvincular els temes d'igualtat dels serveis socials.

Altres mesures preses que afecten negativament a les dones són com ja hem citat, les **reformes laboral i del sistema de pensions**. Les mesures que es contemplen en la **reforma laboral** ens perjudiquen en tant que partim d'una situació més precària i en clara desigualtat en comparació amb els homes, en allò relatiu als salaris, a la valoració i visibilitat de la nostra feina i a les possibilitats d'ascens (l'anomenat sostre de vidre) tal com s'explica anteriorment.

Pel que fa a la **reforma de les pensions**, valorem positivament que per primera vegada, aparegui el concepte "integració laboral de les dones", amb algunes mesures concretes al respecte, gràcies a la tasca dels sindicats, però no podem deixar d'exposar el nostre desacord amb aquesta reforma, no només perquè

suposa una retallada de drets per a tota la ciutadania, sinó pel clar impacte negatiu que tindrà a la vida de milers de dones, com ja hem exposat.

Sobre l'aprovació de la **Llei d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs**, lamentem que aquesta no fos més valenta i exigim que s'eliminïn els procediments que tracten a les dones com a incapaces, com és el període de reflexió de tres dies. També demanem que la prestació sigui realment accessible a totes les Comunitats de l'Estat, amb uns serveis públics de qualitat i exigim no fer ni un pas enrere en aquest dret.

Principis i objectius

A) “La crisi també té rostre de dona”. Per una independència econòmica de les dones i la lluita contra la feminització de la pobresa.

De l'oportunitat de canvi de model que semblava podria aparèixer amb la crisi, s'ha passat al retorn de les polítiques més neoliberals, amb retallades de drets laborals i socials, pèrdua de poder adquisitiu, retallades dels serveis públics i de la de despesa social, etc. La crisi està atacant a les persones més vulnerables i que pateixen més la desigualtat, com són les dones.

La mateixa Organització Internacional del Treball deia que la crisi econòmica mundial crearà nous obstacles en el camí cap al creixement sostenible i potencialment equitatiu, alhora que farà encara més difícil el treball per a les dones, atès que l'impacte de gènere de la crisi, en termes de taxa d'atur, serà més perjudicial per a les dones que pels homes a la majoria de regions del món.

Aquesta crisi ha agreujat, encara més, les situacions de vulnerabilitat de les dones i ha generat nous focus d'exclusió social altament feminitzats. En aquest context, cal seguir reivindicant més que mai la necessitat de fer polítiques públiques d'equitat de gènere, per provocar canvis estructurals en la societat, corregir les desigualtats, i avançar en la igualtat real. La crisi no pot servir d'excusa per deixar d'avançar en aquest camí ni per retrocedir en les millores aconseguides.

B) Economia i treball. Per una ocupació femenina de qualitat

Reivindiquem unes polítiques proactives per la lluita contra la desigualtat i les discriminacions que pateixen les dones en el mercat laboral i la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en les mesures que es prenguin per lluitar contra la crisi.

Volem un gir cap a un sistema econòmic ecològic i humanament sostenible, el qual sigui realment equitatiu per a dones i homes.

Les polítiques d'impuls d'un nou model econòmic, han d'incloure la perspectiva de gènere per ser autènticament transformadores i tenir com a estratègia prioritària la

integració de dones i homes en la mateixa mesura, als sectors emergents com els sectors mediambientals, enginyeries, empreses de tecnologia (a dia d'avui un sectors ja molt masculinitzats) i en aquells que generen més valor afegit com les inversions en R+D+I, amb l'objectiu d'invertir la segregació ocupacional de les dones que persisteix en l'actualitat.

Per tot això, cal potenciar la formació de les dones en Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) i garantir l'ocupació femenina als sectors mediambientals i d'energia, com a sectors estratègics i de futur, on la presència de les dones avui és molt minoritària.

C) Enfortiment de l'Estat del benestar: “L'economia al servei de les persones”.

ICV-EUIA defensem que s'ha de provocar un canvi cap al benestar quotidià com a font de riquesa econòmica i, això, significa reorientar la despesa pública invertint en serveis a les persones. A la vegada, el canvi de model econòmic exigeix un canvi en les relacions entre homes i dones, tot incloent propostes per a modificar un sistema econòmic capitalista que perjudica les dones.

Les estratègies de l'economia verda s'han de caracteritzar per: la creació de llocs de treball no precaris (ocupació), la qualitat social (equitat social), la qualitat democràtica (transparència i participació de la ciutadania en la presa de decisions) i per l'accés en condicions d'igualtat real de les dones a tots els drets de ciutadania (equitat de gènere). Aquest nou model d'economia verda es basa en els sectors mediambientals i d'energies renovables, per un desenvolupament de l'estat del benestar que tingui en compte les necessitats de tota la població, posant les persones en el centre de l'economia.

Paral·lelament proposem la creació d'una xarxa pública en els sectors vinculats a la cura, així com garantir condicions laborals i salarials dignes al sector dels serveis de benestar.

A la vegada, apostem per la creació d'un pla integral per la corresponsabilitat i els usos dels temps entre dones i homes, tant en l'esfera pública com privada de les nostres vides, per tal que els homes es facin corresponsables de les feines de cura i el treball domèstic, i que aquest deixi de recaure majoritàriament en les dones. En aquest sentit l'Estat i les empreses han de formar part en aquest pacte, facilitant la conciliació de la vida familiar, laboral i personal.

D) Drets de les dones: “Els Drets de les Dones: una reivindicació encara necessària”.

En un context de crisi com el que ens trobem, són més necessàries que mai les polítiques per lluitar en favor dels drets de les dones. No podem permetre que es faci ni un pas enrere o que s'eliminïn apel·lant a motius econòmics. Una democràcia on les dones no hagin aconseguit la igualtat real és una democràcia inacabada. Volem una organització social que es fonamenti decididament en la igualtat de gènere.

Les dones segueixen infrarepresentades als òrgans i llocs de presa de decisió de la vida econòmica, política i social i és tasca dels poders públics garantir que les dones s'incorporin en peu d'igualtat a totes les esferes de la societat.

Pensem que la coeducació és bàsica per poder canviar les estructures patriarcal i, per això, s'ha de fer una veritable aposta per aquest tipus d'educació als centres, dotant-los dels mitjans necessaris.

Demanam que es prioritzin la lluita contra l'explotació sexual i el tràfic de persones, el reconeixement dels drets de les persones que es dediquen a la prostitució, l'eradicació definitiva de les violències vers les dones i la lluita clara contra l'ús d'imatges degradants i estereotipades de les dones. És imprescindible una veritable incorporació de perspectiva de gènere en totes les esferes públiques i les actuacions dels poders públics.

PROPOSTES PER A LA LEGISLATURA 2011-2015:

A) “La crisi també té rostre de dona”. Per una independència econòmica de les dones i la lluita contra la feminització de la pobresa.

1. Contra la feminització de la pobresa. Elaboració d'un **Pla Integral contra la feminització de la pobresa** que com a mínim contempli els següents eixos:

- 1.1. Millorar i unificar les pensions més baixes, establint per llei la pensió bàsica universal propera a l'SMI, on els requisits siguin ser major de 65 anys i la unitat de càlcul sigui els drets individuals perquè aquestes prestacions no poden dependre del vincle jurídic del matrimoni per tenir dret a percebre-les.
- 1.2. Increment de la pensió mínima contributiva fins a situar-la a prop de l'SMI.
- 1.3. Millorar les pensions de viduïtat fins a constituir el 75% del salari o la pensió, de la parella, 100% en cas d'ingressos insuficients.
- 1.4. Supressió del límit del 25% autonòmic per complementar les pensions.
- 1.5. Millorar les condicions d'accessibilitat al *Fondo de Garantía de Pensiones Alimentarias*.
- 1.6. Renda bàsica de ciutadania: per garantir unes rendes mínimes per evitar que certs sectors de la població més vulnerables (i en molts casos fortament feminitzats) disposin d'un mínim d'autonomia financera.

2. Per la igualtat salarial.

- 2.1. Aplicar mesures que garanteixin de forma efectiva la igualtat salarial entre dones i homes.

- 2.2. Endurir la legislació pel que fa a la desigualtat salarial entre homes i dones a les empreses, obligant al desplegament de mecanismes de control i sanció.
- 2.3. Augmentar el salari mínim fins a 1.000 €
- 2.4. La precarietat laboral afecta de manera especial les dones joves. Cal eliminar les diferències salarials per edat, que els sous s'ajustin al perfil del lloc de treball. Revisió dels salaris segons categoria professional que estableixen el Conveni en pràctiques i el Conveni de formació, ja que són el principal marc legal sota el que la majoria d'empresaris contracten a la gent jove.

B) Economia i treball. Per una ocupació femenina de qualitat

3. **Per una ocupació femenina de qualitat:** Reivindiquem unes polítiques proactives per la lluita contra la desigualtat que pateixen les dones en el mercat laboral i la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en les mesures que es prenguin per lluitar contra la crisi. Volem un gir cap a un sistema econòmic ecològicament i humanament sostenible, el qual sigui realment equitatiu per a dones i homes.
  - 3.1. Potenciar l'ocupació femenina als sectors mediambientals i d'energia, potenciant l'autoocupació i fent èmfasi en els ajuts a les cooperatives.
  - 3.2. Plans amb mesures concretes per tal d'equilibrar el nombre de dones en aquelles empreses dels sectors productius tradicionals que estiguin molt masculinitzats, amb una política de quotes que combati la segregació horitzontal i afavoreixi la creació de programes de treball en xarxa amb les comunitats locals i l'establiment d'acords amb els sindicats i les patronals per potenciar l'ocupació de les dones en aquests sectors. En aquelles empreses que rebin ajuts públics, aquests s'hauran de condicionar a la implantació efectiva d'aquestes mesures. Alhora, també s'han de fer plans específics per incorporar homes als sectors que estan altament feminitzats.
  - 3.3. Impulsar programes específics de formació i inserció laboral per a dones migrades, crear programes de foment de l'autoocupació i agilitzar la convalidació dels títols universitaris.
  - 3.4. Pla d'ocupació per a dones del món rural que potenciï els nous filons d'ocupació i l'economia verda: serveis a domicili, cura de nens i nenes, turisme rural, centres de dia i residències de gent gran i persones dependents, agricultura ecològica i de qualitat, ecoturisme, venda de productes agrorurals d'elaboració pròpia, etc.
  - 3.5. Augmentar els recursos econòmics per dotar de més protecció per
  - 3.6. desocupació a les persones aturades que no tinguin altres rendes, sobretot dones desocupades amb càrregues familiars no compartides i persones a l'atur majors de 45 anys.
  - 3.7. Garantir per part de les administracions programes públics que facilitin o afavoreixin la inserció laboral de les dones, és a dir, itineraris integrals: orientació + formació + ocupació.

4. Pressupostos amb perspectiva de gènere. Per una distribució equitativa entre dones i homes del ingrés i la despesa pública

La distribució d'ingressos i despeses de les administracions poden bé reduir, bé mantenir, bé augmentar les desigualtats de gènere. Es per això que tots els pressupostos de les administracions públiques (locals, autonòmiques i generals) han de contemplar la perspectiva de gènere, com a instrument per analitzar i, si cal, modificar la despesa pública si no s'està assignant de forma equitativa. Això implica:

- Recollida dels indicadors pressupostaris desagregats per sexes, tant pel que fa a la despesa pública com als ingressos.
- Visibilització de les persones a les quals va destinada la despesa pública dins l'elaboració del projecte, obra o actuació pública que es pressuposta.
- Incorporació del criteri de diferències de gènere a l'hora d'assignar els recursos públics.
- Comptabilització del treball productiu no remunerat a l'hora de planificar la política econòmica.
- Incorporar el treball reproductiu en les estadístiques econòmiques nacionals i instar la resta d'administracions públiques a prendre la mateixa mesura.
- Participació de diferents col·lectius de dones en algun dels aspectes de l'elaboració dels pressupostos per tal de fomentar la transparència, la rendició de comptes i l'eficàcia en els pressupostos públics.

C) Enfortiment de l'Estat del benestar: "L'economia al servei de les persones".

5. Garantir que el desplegament de la Llei 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència, prioritzarà els següents aspectes:

- Desplegar una xarxa pública d'atenció a la dependència per sobre del suport econòmic a la cura privada.
- Finançament suficient, estable i sostingut en el temps. Cal incrementar el pressupost destinat de manera que donin cobertura real a les diferents necessitats de dependència.
- Que la llei garanteixi un servei de qualitat a les persones dependents: que les persones cuidadores professionals, que majoritàriament seran dones, tinguin accés a la formació adequada i a unes condicions de treball dignes.
- Adoptar mesures per tal que les cuidadores i els cuidadors no professionals no esdevinguin part de l'economia submergida, tenint en compte que no tindran contracte laboral i que la feina la faran tant familiars com no familiars, amb uns costos inferiors als que tindria el mateix servei si fos realitzat per professionals, a domicili o en institucions.

6. Reformar els **permisos per naixement/adopció**, per tal d'arribar a que el permís de maternitat i el de paternitat siguin iguals, intransferibles i amb la mateixa part obligatòria.
7. Garantir la cobertura pública de la demanda **d'educació infantil** de qualitat en l'etapa 0-3 anys.
8. Cap a una llei integral de regulació dels temps. **ICV-EUiA aposta per una llei dels temps que impliqui a Administracions, empreses i a la ciutadania.**

ICV-EUiA vol crear un debat ciutadà sobre com es gestiona el temps de treball, de l'afectivitat, de quina manera s'estan cobrint les necessitats de la quotidianitat i quin paper juguen homes i dones a la societat. S'ha d'incloure el temps reproductiu, de cura de les persones com a temps valoritzat i visibilitzat, i contemplar-lo dintre de les necessitats de les persones. Homes i dones s'han de responsabilitzar per igual dels àmbits públic i privat.

- El temps és un dret: és un dret de les persones gestionar la pròpia vida, incloent-hi el temps de treball, el temps de cura, el temps participació social i el temps personal. És necessari buscar alternatives que integrin tots els temps de vida i que tinguin en compte les coresponsabilitats entre dones i homes, entre les empreses, les famílies i l'Estat, per aconseguir un repartiment equitatiu de les tasques i els temps.
- No es pot organitzar la societat en funció del temps productiu: La tasca de tenir cura dels altres, el temps lliure i la participació social, s'han de convertir en un dret de les dones i dels homes que la societat no penalitzi, sinó que, ben al contrari, siguin considerades imprescindibles i enriquidores.
- La quotidianitat: un valor polític. Els espais i temps històricament ocupats per dones, que s'han configurat sota la idea "d'espai privat", han de ser considerats generadors de ciutadania, un assumpte d'interès polític en un nou contracte social.
- La necessitat de la cooperació: Ajustar els temps de treball i els horaris dels serveis públics i privats no és una proposta de liberalització dels horaris. Ans al contrari, parlem d'una organització des de la diversitat, que implica un pacte entre els diferents sectors implicats i, per tant, un procés participatiu.
- Aquesta llei en l'àmbit estatal, respectant les competències autonòmiques, ha de ser un marc general on les diferents comunitats autònomes i els diferents ens locals puguin desenvolupar la normativa en funció de les seves competències i les diferents realitats.

E) Drets de les dones: "Els Drets de les Dones: una reivindicació encara necessària".

9. **Promoure la creació d'un Grup de Treball per abordar la reforma de la Llei Integral contra la violència de gènere** en la línia de:

- **Prevenir.** Cal avançar substantivament en la sensibilització, la prevenció i la detecció. La fase preventiva ha de passar a ser també prioritària en l'abordatge de la violència de gènere
- **Dotar.** Cal garantir una dotació pressupostària suficient per assegurar l'eficàcia de les mesures integrals regulades per llei. És imprescindible incrementar els mitjans materials i humans amb els que treballen els i les professionals dels àmbits sanitari, assistencial, policíac i judicial. Cal fixar el calendari, la dotació pressupostària, els mitjans humans i materials, i els mecanismes de coordinació del: *Plan Nacional de Sensibilización y Prevención de la Violencia de Género; Medidas urgentes en la lucha contra la violencia de género i Protocolo Común para la Actuación Sanitaria ante la Violencia de Género* per a la detecció de la violència de gènere i l'atenció a les víctimes.
- **Formar.** Cal reforçar la formació obligatòria i suficient en gènere i en violència de gènere, adreçada al conjunt de professionals que intervenen en l'itinerari de les víctimes, en particular, als jutges i jutgesses i l'oficina judicial.
- **Ampliar.** Cal ampliar la definició de violència de gènere per tal d'incloure altres tipus de violència i altres àmbits en els que s'exerceix més enllà de les relacions afectives.
- **Territorialitzar.** Cal reforçar els instruments necessaris per homogeneïtzar territorialment la resposta institucional a la violència de gènere; Assegurar l'equitat territorial en els recursos –cases d'acollida, centres d'atenció integral, centres d'emergència, etc.– i la suficiència, accessibilitat i qualitat en tots els territoris. Cal crear un centre de recuperació integral a cada comunitat autònoma i cal assegurar també l'existència de suficients recursos d'estàncies breus (evitar enviar les dones als albergs).
- **Analitzar.** Cal sistematitzar la recollida d'informació i unificar-ne de criteris per a aconseguir una bateria d'indicadors i un tractament efectiu de les dades de violència de gènere. Per altra banda, cal avaluar el funcionament dels jutjats especialitzats en relació als jutjats habituals, tenint en compte a més a més de la informació de professionals del propi jutjat, les opinions de la resta de professionals de l'àmbit judicial (fiscalia, advocats i advocades), de les pròpies víctimes i de les organitzacions de dones.
- **Protegir.** Cal que la víctima es senti protegida en tot moment a partir de la denúncia. Proposem la incorporació el dret de la víctima a no coincidir amb el seu agressor en les dependències policials i judicials. Demanem el ple compliment de les mesures legislatives i la garantia efectiva de la protecció de les víctimes i testimonis en totes les diligències processals, inclòs el seu dret a no declarar davant de l'encausat.

- **Respondre.** Cal reforçar la modalitat processal dels judicis ràpids en casos de violència de gènere per a evitar situacions d'impunitat efectiva. És important fer les modificacions legals que assegurin que totes les víctimes en situació de risc obtenen una ordre de protecció judicial.
- **Reparar.** Cal incorporar disposicions per garantir els drets de les víctimes a obtenir reparació. Per altra banda, cal una treball de reparació pública, començant per establir els mecanismes per tal d'exercir un control efectiu de la publicitat en els mitjans de comunicació públics per evitar continguts sexistes.
- En els casos d'assetjament laboral, proposem establir el dret de les treballadores a extingir unilateralment el contracte de treball, i amb dret a atur, i indemnització en cas de condemna favorable, cobrat amb retroactivitat a partir del moment de la comunicació. Per altra banda, és imprescindible suportar econòmicament les dones víctimes de violència durant el procés de sortida de la llar i ubicació/reubicació laboral.

10. Actualment, a l'Estat Espanyol, hem viscut un canvi de legislació referent a la **Interrupció Voluntària de l'Embaràs**. Tot i celebrar alguns dels avenços que aquest canvi ha suposat per a les dones, cal tenir present que encara queda molta feina per fer tal de garantir la consecució d'aquest dret, per tot plegat ICV-EUiA es compromet a:

- Incloure de manera immediata l'educació afectiva i sexual en els currículums de l'ensenyament obligatori.
- Planificar i instaurar amb eficàcia l'accessibilitat als mètodes anticonceptius dins la cartera de serveis de la xarxa pública, tal i com també marca la llei.
- Millorar i garantir l'accés de les dones a la interrupció voluntària de l'embaràs de forma segura, gratuïta i amb la màxima qualitat. Que aquest és doni en totes les Comunitats amb les mateixes facilitats i garanties.
- Derogar aquells aspectes de la llei on l'Estat exerceix una tutela sobre el dret de la dona, lesionant així la seva autonomia, tant pel que fa als 3 dies de reflexió obligatoris abans de la pràctica d'un avortament com per la necessitat d'acompanyament de les dones de 16 i 17 anys.

11. Avançar en l'ampliació i millora de la **LLeí Orgànica per a la Igualtat efectiva entre Dones i Homes** en els següents aspectes:

- Obligatorietat dels plans d'igualtat en l'administració i extensió de l'obligatorietat de negociar plans d'igualtat no només a les empreses majors de 250 treballadors sinó també a les petites i mitjanes.
- Reforçament de les mesures per impulsar el trencament del sostre de vida i la paritat en els consells d'administració de les empreses.
- Creació de la figura professional dels agents d'igualtat.
- Creació d'òrgans de control de les mesures d'igualtat de gènere a les empreses.
- Modificació de la LOE per eliminar concerts amb centres que segreguin per sexe i de cara a establir la paritat en els òrgans de representació escolar

així com la creació d'infraestructures i serveis per a l'escolarització de zero a tres anys.

12. Aplicar mesures positives per a que **les dones estiguin representades al llocs de decisió**, a l'àmbit social, polític i econòmic, amb una presència equilibrada de com a mínim el 40%.

13. Reconèixer els drets de les persones treballadores del sexe en tots els àmbits socials. Defensem la **necessitat de regularitzar aquesta activitat**. La situació d'ilegalitat existent provoca indefensió de les dones que exerceixen la prostitució, una estigmatització i una falta absoluta de drets. S'ha d'aplicar la llei als diferents aspectes d'aquesta activitat (relacions laborals, situació sanitària, fiscalitat) i atorgant el reconeixement de prestacions socials (dret a l'atur, baixa per malaltia, etc.) així com pensions dignes. Les persones que lliurement decideixen exercir la prostitució han de tenir els mateixos drets i deures que la resta de la ciutadania. També s'han de fer plans específics destinats a aquestes dones en cas que vulguin deixar d'exercir la prostitució (lluita contra la pobresa, accés a la formació, inserció laboral etc.) La regularització implica assignació de drets i deures per a les persones i reconeixement de la legitimitat de tothom per decidir, reclamant dignitat, llibertat i seguretat.

14. La tracta de persones amb finalitat d'explotació sexual és un greu delictes que ha de ser perseguit amb tota la contundència, amb coordinació internacional i garantint la protecció a les víctimes.

- Incrementar l'actuació policial i judicial contra les xarxes de tràfic de persones, millores de protocols i dels programes de testimonis protegits, adopció de mesures cautelars, assistència lletrada.
- Revisar la *Ley de Extranjería* per introduir qüestions relatives a: asil i refugi, permís de residència, autorització de treball, enraigament, etc. per garantir els drets de les dones.
- Cal especialment modificar l'article 59 per protegir les dones que han estat víctimes del tràfic amb fins d'explotació sexual, per garantir el dret a denunciar aquesta situació i garantir després de la denúncia, no només el permís de residència, sinó també l'autorització del treball.
- Intensificar mesures de cooperació internacional en sentit ampli, entre estats, per causa de la complexitat de l'existència de les màfies i, a nivell estatal.
- Compliment del Protocol de Palerm.

15. Cal seguir aprofundint en el veritable instrument de transformació: la Coeducació, en aquest sentit proposem:

- La formació permanent del professorat en coeducació es reconeixerà com a crèdits per a la carrera docent.

- Potenciar i prioritzar projectes coeducatius de centre encaminats a transformar la igualtat formal en igualtat real, posant els mitjans necessaris per a una veritable igualtat d'oportunitats a tots els nivells.

16. Respecte els mitjans de comunicació treballarem per:

- Impulsar polítiques per promoure canvis en el contingut dels mitjans de comunicació perquè la representació de les dones sigui adequada a la seva importància demogràfica i que els valors que es transmetin puguin transformar les condicions que impedeixen el seu progrés social.
- Garantir la presència de les dones en els mitjans de comunicació, en el llenguatge, en els llibres de text, en la investigació, en les estadístiques, en els estudis, en els materials educatius, en els audiovisuals, en els premis, noms de carrers, edificis, places, sales públiques, beques, etc.